

1916/352
Vieperitől

Egyes szám ára 6 fillér.

TIZENNEGYEDIK ÉVFOLYAM.

321. SZÁM.

SZOMBAT, 1916. NOVEMBER 18.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 3 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: MOFFMANN ÉS KRONGVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 48

Áttörtük az oláhok predeáli frontját

Az észak-oláhországi harcokban több mint 2000 oláht elfogtunk és 12 gépfegyvert zsákmányoltunk — Kézdivásárhelytől keletre bajor csapatok újra tért nyertek — Az Erdős Kárpátokban a tüzerharcok tovább tartanak — Az angolok támadásai az Ancrenál megheiusultak

A mai napon nagyjelentőségű eseményt jelent a vezérkar. Ez esemény nem kevesebb, mint hogy csapataink, amelyeknek előnyomulását a románok kétségbeesett támadásokkal igyekeztek a Prahova-völgyben föltartóztatni, ma betörték az oláhok árkaiba és áttörték vonalukat. Az áttörést a predeál—ploesti-i vasutvonal keleti oldalán, tehát Campina irányában hajtották végre haderőink, amelyek ezzel megtörték az oláhok eddigi szívós ellenállását. Az észak-oláhországi harcok általánosságban is a legkedvezőbb formában alakultak ki reánk nézve, aminek e nagyfontosságú áttörésen kívül következménye volt az is, hogy a német és osztrák-magyar csapatok több mint 2000 foglyot szállítottak be a front mögé. Egyedül Krafft von Dellmensingen tábornok csapatainak a vöröstoronyi szorosától délre folytatott harcokban 1500 oláht fogtak el, ahol győzelmesen előnyomuló csapataink a Topologu-völgyben, Salatrucutól délre haladnak a curt d'argesi von, Campolungtól egyenes vonalban keletre. A szarduki előnyomulás után most már csapataink erősen Romániában haladnak az előnyomulási vonalaikon, amelyeknek egyes elfoglalt pontjai már 25—35 kilométernyire vannak délre az erdélyi határtól. A harcokat az utóbbi időben, különösen két nap óta, nehezebbé teszi, hogy a román polgári lakosság fegyverrel támogatja meg a német és osztrák-magyar katonákat, ami természetesen a lakossággal szemben is erélyes intézkedéseket tesz szükségessé.

A dobrudsai dunamenti részeken csupán tüzerharcok folynak, amelyek minden valószínűség szerint tapogatózó előkészületei azoknak az átkelési kísérleteknek, amelyek a francia és román forrásból eredő hírek s az olasz lapjelentések szerint legközelebb megtörténnek. Az oroszok különösen Csernavoda körül keresik ezt a pontot, amelyet azonban a németek és bolgárok kitartó ereje és ágyúiknak bombái nem engednek megtalálni. Nagy tüzerharcok folynak tehát Csernavodánál és Szilisztriánál, amely utóbbi helyen már napok óta tart a harc.

Ugyancsak ágyuharcok folynak az Erdős

Kárpátokban, ahol a hetek előtt bekövetkezett erős tél és nagy havazások gyalogsági támadásra nem adnak lehetőséget. Különösen nagy a hatástalan tevékenység orosz részről, ahonnan helyenkint erős tüzeléssé fejlődik ez a mindennapos ágyuharc.

A macedon fronton a monastiri sikságon és a Cserna-hajlásban tettek többször megismételt támadási kísérletet a franciák, de minden támadásuk megheiusult.

Ágyuharc folyt a Somme-csatában is, ahol az egy angol gyalogsági támadásnak volt előkészítője és bevezetője. Ez a támadás éjszaka megismétlődött, de mind a kétszer úgy Beaumontnál, mint Le Sarsnál összeomlott. A franciák a Saillisenél tegnap a németek által elfoglalt falurészletet akarták visszaszerezni és ezért Saillytől két oldalt kiindulva, erős támadásokat intéztek a német állások ellen, de e támadások teljesen sikertelenek maradtak. A légi harc, mint mindennap, úgy tegnap sem lanyhult és mindkét részről repülőflották vettek azokban részt.

Az olasz fronton teljes volt a nyugalom. Még csak híre sincs annak a nagy akarásnak, amellyel az olaszok néhány napos életű kilencedik isonzo csatájukat megkezdték s amely oly véres és a bekövetkezett esőből következtetve, teljesen kimerítő kudarcra végződött reájuk nézve.

* * *

A román háboru

*

Höfer jelentése

Budapest, november 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcvonalról:

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A predeáli uttól keletre osztrák-magyar és német haderők áttörték az elengedő vonalakat. Egyébként is Észak-Oláhországban a helyzet mindeniütt kedvező. Ott tegnap ismét összesen több mint 2000 foglyot szállítottunk be.

Sósmezőnél bajor csapatok elfoglalták a Runtul Mare.

A tölgyesi szorosától délkeletre emelkedő magaslatokért tovább folyik a harc.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 17. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A Gyergyó-hegységben a Putna-völgytől keletre emelkedő magaslatokon az oroszok támadásainkkal szemben szívós ellenállást fejtenek ki.

A határon Kézdivásárhelytől keletre a gyakran bevált 19-ik bajor tartalékgyalogezred rohammal elfoglalta a Runtul Mare csucst és azt erős támadásokkal szemben is megtartotta.

A predeáli uttól nyugatra a német és osztrák-magyar csapatok betörték a román állásba.

A Krafft von Dellmensingen altábornagy parancsnoksága alatt a Vöröstorony-szorosától délre előnyomuló csapatok tegnapi harcai eredményeként ismét 10 tisztest és több mint 1500 főnyi elfogott legénységet vittek hátra. — Ezenkívül az erdélyi arcvonal egyéb helyein még több mint 650 oláht elfogtunk és 12 gépfegyvert zsákmányoltunk. A csapatok jelentése szerint az oláh lakosság résztvesz a harcban.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Szilisztriánál a tüzerhárcok tüze élénkebb volt, mint az előző napokon.

LUDENDORFF, első főszállásmeister.

Előnyomulásunk Észak-Oláhországban

Lugano, november 17. Milanoból táviratozzák: Szemben a 10-iki román hivatalos közléssel, amely megállapítja, hogy Románia helyzete javul, a Corriere della Sera megállapítja azt, hogy ugyanaznapi párisi értesülése szerint a román frontról érkezett összes hírek

URANIA

Szombat Vasárnap november 18—19.

Stuart Webbs

detektív-film

Az Union bank titka

(Der Hilferuf)

bűnügyi detektív-történet 3 részben.

Főszereplő: STUART WEBBS.

D. Kätthe

(a töviskorona)

társadalmi dráma 4 részben.

Főszereplő: LOTTE NEUMANN.

Előadások 5 órákor

mészkelt, 7 és 9 órákor

rendes helyekkel.

Előleges jelentés!

Hétfőn Keddén

A szerelem boldítja

dráma 5 felvonásban.

Főszereplő: Asta Nielsen.

APOLLO

Ma, szombaton

Előadások 5 órákor

mészkelt, 7 és 9 órákor

rendes helyekkel.

Aranyvíz

nagy filmregény 4 részben.

Főszereplő: Lotte Neumann.

Kutya van a kertben

vígjáték 3 felvonásban.

Háborús letisztulás.

Romániára egyre növekedő ellenséges nyomást és román visszavonulást jelentenek. Ellenséges invázió az Olt balpartján 30 kilométernyire jutott Salatruc faluhoz. Az Olt balpartján pedig dacára több akadálnak, már a határtól délre mintegy huszonöt kilométernyire jutott ahol heves küzdelem folyik. Még komolyabb a helyzet a Zsil völgyében, ahol a románok a második vonalra vonultak vissza, amely a határtól 35 kilométernyire, Tirgu város védelmére épült. A többi frontszakaszon, tekintettel az orosz segítő-csapatok érkezésére, a helyzet vigasztalóbb.

Harcok a dunai átkelésért

Lugano, november 17. Olasz lapok román információ alapján állítják, hogy az egész Duna-vonalon nagy előkészületek történnek az ellenség részéről a Dunán való átkelésre, amely a legközelebbi időre várható.

Genf, november 17. A Fournier-ügynökség egy megerősítetlen hírt közöl Bukarestből, amely szerint az oroszok megkísérik Csernavoda vidékén a Dunán való átkelést.

A román jelentés

Sajtóhadiszállás, november 17. A román vezérkar jelenti november 16-án:

Dragoslavele vidékén az ellenség hevesen, de eredménytelenül támadott. Az Olt völgyében heves harcok folynak. A baparton csapataink visszavonultak Raducinesci felé, a jobbparton megtartottuk állásainkat.

A Zsil völgyében csapataink Tirgultól délre visszavonultak.

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, november 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: Az Erdős Kárpátokban helyenkint fokozódott az orosz tüzéség tevékenysége.

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs ujság.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 17. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A harci tevékenység a tenger és a Kárpátok között csekély volt.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

A belga-francia harctér

Berlin, november 17. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A Somme mindkét partján időnkint igen erős tüzéségi harcra került a sor. Estefelé Beaumontnál az angolok egy támadása következett, amelynek előkészítő tüze átterjedt az Ancre déli partjára. Ez a támadás, valamint egy éjszakai támadás Le Sarstól nyugatra megúsult. A flers—thilloi uton a gárda-gránátoszred egy angol fészek kitakarítása alkalmával 5 gépfegyvert zsákmányolt. A franciák előretörései Sailly-Saillissetől kétoldalt a támadóknak semmiféle előnyével nem jártak.

A kölesönös repülőtevékenység úgy nappal, mint éjjel élénk volt.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

Repülő-támadás München ellen

München, november 17. A hadügyminisztérium közli: Ma délből 1 óra tájban München felé tartott egy ellenséges repülőgép, amely 7 bombát dobott le. A bombák csak igen csekély kárt okoztak. Emberéletben nem esett kár. A repülőgép nyugati irányban elrepült.

Óriási döntő harcok tavasszal

Lugano, november 17. Athénből táviratozzák: Rocques tábornok, a francia hadügyminiszter, az athéni francia kolónia tagjai előtt kijelentette, hogy a négyes szövetség győzelmét óriási arányú harc fogja a jövő év tavaszán eldönteni.

A munkakényszer Belgiumban

Berlin, november 17. A berlini lapok jelentik: Az amerikai nagykövet a munkakényszernek Belgiumban való behozatala és belga munkásoknak Németországba való átszállítása miatt lépést tett a német külügyi hivatalnál. Felvilágosítást kért eme rendszabályok okáról, céljáról és a kivétel módjáról. A nagykövet a német kormánytól megkapta a kért felvilágosításokat.

A „Deutschland“ elindult Amerikából

Rotterdam, november 17. A Reuter-ügynökség jelenti New-Londonból:

A „Deutschland“ csak ma, 16-án hajnali 1 órakor indult el New-London kikötőjéből.

Az olasz háboru

Höfer jelentése

Budapest, november 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A Trento-Trieste társaság

Bécs, november 17. A Pol. Korr. jelenti: A Trento-Trieste társaság küldöttségének Bosselli miniszterelnöknél való tisztelgése során az egyesület elnöke annak a nézetének adott kifejezést, hogy az egyesület feloszlata rövidesen várható, mivel az egyesületnek kitűzött célja, Trientnek és Triesztnak Olaszországba való bekebelezése, a megvalósulás küszöbén van. A miniszterelnök válasza kevésbé reményteljesen hangzott, amennyiben azt tanácsolta az egyesületnek, hogy ejtse el feloszlási tervét, mert a jövőben még sok tennivalója lesz az olasz testvérek érdekében. Ugy látszik tehát, hogy a miniszterelnök nem tartja olyan bizonyosnak és olyan közelinek Trient és Trieszt elfoglalását, mint az egyesület elnöke.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, november 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 17. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: Malikes és a Prespa-tó között, a monastiri síkság nyugati szélén és a Csegeltől (a Cserna-hajlásban) északkeletre emelkedő magaslatokon az entente-csapatok új erős támadásait visszavertük.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

Esti jelentés

Berlin, november 17. A Wolff-ügynökség jelenti:

A nyugati és keleti hadszíntereken nem történt nagyobb harci esemény.

Az oláhországi előnyomulásunkkal szemben, mint csapataink utólag jelentik, a román polgári lakosság fegyveres ellenállást tanúsít.

A macedon fronton az entente-csapatok további támadásai megúsultak.

A Csokonai-kör ünnepe

— Fényes irodalmi est —

A debreceni művelt közönség hozzá van szokva, hogy minden november 17-én Csokonai Vitéz Mihály születése napján, irodalmi ünnepben részesül, de talán nem tuzunk, ha azt mondjuk, hogy a Csokonai-kör régóta nem nyújtott magasabb rendű szellemi gyönyörűséget a maga tagjainak és híveinek, mint ma este a vármegyházának zsufolóság megtelt dísztermében.

Az irodalmi estnek különben is emelkedett színvonaláról legmagasabbra hágott Oláh Gábornak Shakespeare-tanulmány. Bámulatos írói művészettel, de épen oly elismerésre méltó tudományos készültséggel megoldotta Oláh Gábor azt a rendkívüli feladatot, hogy alig néhány lapnyi felolvasásában megrajzolta Shakespeare-t, ezt a világszellemet egész nagyságában, teljes fényében. A magyar irodalmi társaságok ebben az esztendőben, Shakespeare halálának 300. évében sorban hódoltak a brit óriásnak, de nem hisszük, hogy akár a Magyar Tudományos Akadémiában, akár a Kisfaludy-társaságban illatosabb kegyeleti tömjén égett volna az irodalmi oltárokon, mint a Csokonai-kör oltárán.

Mélyen megragadta a közönség figyelmét Géresi Kálmán elnöki megnyitója, egy bölcsességben megöregedett tudós embernek ez a háborus elmélkedése, amelyben a háborúról szóló annyi ezer meg ezer fejtegetés után is találunk eredetit, érdekest, a nemzetre és irodalomra vonatkozóan egyaránt tanulságost. A közönség különösen szívesen hallgatta az ősz elnök ajkáról azt a hitvallást, hogy benne a háboru végkép megszilárdította a magyar nemzet történeti hivatásába vetett bizalmát.

Megható volt Lévay Józsefnek A szalon-taj temető című költeménye, amelyet teljes átérzéssel olvasott fel Széll Kálmán. Az Arany János halálának 34. évfordulójára irt borongós hangulatu költeményt Széll Kálmán bevezető soráival lapunk legközelebbi számában közöljük.

Csokonai emlékét közvetlenül a városi dalegylet énekszámai és Retteg Margit színművész nő szavalata üjtötték fel. Mácsai Sándor már rég nem ragyogtatta annyira karmenteri tudását, mint A tihanyi ekhóhoz és A reményhez rendkívül szabatos előadásával. Retteg Margit közvetlen természetességgel, szívhez szóló kedvességgel adta elő Csokonainak néhány bájosan egyszerű Lilla-dalát.

A közönség az elég hosszúra nyúlt műsor végén is teljes figyelemmel hallgatta a háborus népköltési pályázatról szóló jelentést, amelyet Kardos Albert titkár olvasott fel. — A pályázat fényes sikerrel járt, irodalmi becsü pályaművek érkeztek, amelyek között a kör Lőkoviás Artur nagylelkű adományából három díjat osztott ki. Az első díjat, 400 koronát, Szendrey Zsigmond nagyszalontai gimn. tanár nyerte, a másodikat, 200 koronát, Oláh Gábor, a harmadikat, 100 koronát, Káddr Imre karcagi városi számvevő, aki jelen is volt a fel-

olvasó ülésen. Őt, valamint Oláh Gábort, a mai estének kétszeres hősét, elhalmozták üdvözlésekkel, amelyekből kijutott Oláh Gábor szüleinek, egy főszyókeres debreceni öreg párnak. — A közönség a pályázati jelentésből nagy meglepéssel vette tudomásul, hogy a Csokonai-kör a jutalmazott pályaművekből, főképp a Szendrey Zsigmond gyűjteményéből, egy háborus népköltési kötetet fog kiadni.

Az egyetemi kör Csokonai születésnapjára alkalmából, követve az ősi református kollégium hagyományait, ma Csokonai-emlékünnepet rendezett. Dél előtt az ifjuság ki- vonult Csokonai szobrához s azt az egyetemi kör nevében Filep Gusztáv teologus megkoszoruzta. Az ünnepély másik részét, melyet a temetőben, Csokonai sírjánál terveztek, a kedvezőtlen idő miatt a kollégiumban tartották meg, ahol az ifjuság Csokonai-nótákat énekelt, Simon Károly emlékbeszédet mondott, László Albert tárogató-szólót adott elő és Orosz Lajos alkalmi költeményt szavalt. Az egyetemi kör a Csokonai-ünnepélyt minden évben meg fogja tartani.

HIREK

Dóczi Imre jubileuma

Dóczi Imre, a tiszántúli református egyházkerület középiskolai felügyelője, az országos híri pedagógus és kiváló tudós tanár, most ünnepeli meg tanári pályája kezdetének 40-ik évfordulóját. Hálás tanítványai és tisztelőinek nagy serege meleg szeretettel készül jubilálni Dóczi Imrét. E célból most a következő kérést küldték szét a volt tanítványokhoz:

Dóczi Imre gimnáziumi felügyelő urat, kitünő volt tanárunkat abból az alkalomból, hogy tanári munkáját 40 évvel ezelőtt kezdte, — a tiszántúli egyházkerület ünnepelni fogja. Ugyanakkor — november 22-én déli 12 és fél órákor a kollégium kis tanácstermében — kifejeznék az ünnepelt előtt a volt tanítványok hálás köszönetét is. Erre az alkalomra, valamint az ugyanazon napon este tartandó együttes vacsorára kérjük mindazok megjelenését, kik e kiváló embernek tanítványai lenni voltak szerencsések.

A jubileummal kapcsolatban az egyházi és iskolai hatóságok s az ünnepelt tisztelői alapítványt tesznek Dóczi Imre nevére. Kérjük, hogy ehhez az alapítványhoz adományával hozzájárulni sziveskedjék. Megjegyezzük, hogy nem az adomány nagyságára, hanem arra helyezük a súlyt, hogy ennek az alapítványnak létesítéséhez Dóczi Imrének lehetőleg minden tanítványa anyagi ereje szerint hozzájáruljon. Az alapítványra szánt összeget tessék dr. Kun Béla egyetemi tanár Debrecen címre küldeni. Minden adományt a Debreceni Protestáns Lapban nyugtázzunk. Dóczi Imre volt tanítványai nevében: Dr. Baltazár Dezső, Barcza József, dr. Kun Béla.

— A király állapota. Bécsből táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: A király állapotában nem történt említésre méltó esemény. A király többek közt hötzendorfi Conrad Ferenc báró vezérkari főnököt ötnegyedórás kihallgatáson fogadta.

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 19-én az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban dél előtt 9 órákor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 2 órákor kátét magyaráz Márton Sándor segédlelkész; a Kistemplomban dél előtt 9 órákor prédikál Kelemen Gyula segédlelkész, 11 órákor Bagoly Bertalan segédlelkész; délután 2 órákor kátét magyaráz Jánosi Zoltán lelkész; a Kossuth-utcai templomban dél előtt 9 órákor prédikál K. Tóth Kálmán lelkész, délután 2 órákor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az Árpád-téri templomban dél előtt 9 órákor prédikál Erdélyi Sándor segédlelkész, délután kátét magyaráz Erdélyi Sándor segédlelkész; az ispotályi templomban dél előtt 9 órákor prédikál Konrad Zoltán segédlelkész, délután 2 órákor kátét magyaráz Fő-

ris Endre segédlelkész; a homokkerti imaházban dél előtt 9 órákor prédikál Kovács János vallásoktató lelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban dél előtt 9 órákor Koricsánszky Gusztáv tábóri főesperes lelkész német nyelvű istentiszteletet tart. Dél előtt 10 órákor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi. Utána gyermekistentisztelet.

— Baltazár Dezső dr. Sztármáron. Baltazár Dezső dr. püspök december 3-án Sztármárra utazik, ahol aznap dél előtt prédikál és urvacsorát oszt a szatmári templomban. Délután a Lorántffy-egyesületnek lesz ünnepélye a nőnevelde tornacsarnokában, amikor is többek közt Tankó Béla dr. debreceni egyetemi tanár tart szabadelőadást, Lencz Géza dr. pedig a debreceni Prot. Irodalmi Kör működését ismerteti, melynek támogatására és tagul való belépésre hívja fel a szatmári közönséget.

— A köz-ellátási tanács ülése. Debrecen város köz-ellátási tanácsa ma délután Vassáry István dr. elnöklésével ülésezett. Ifj. Schwartz Vilmos bejelenti, hogy november 16-ik 53,903 személynek 28 mázsa és 202 kiló cukrot osztottak ki. A hivatal beszerzett 2 vagon babot. — A köz-ellátási hivatal felhívja azokat a kereskedőket, akik cukoreladással foglalkoznak, hogy a részükre megállapított cukormennyiségre szóló utalványokat vegyék át szombaton dél előtt 10—12 óra között a köz-ellátási hivatal hivatalos helyiségében (Piac-utca 9., I. emelet).

— A trónörökös, József főherceg és Hazai miniszter köszönete. Károly Ferenc József trónörökös, József főherceg és Hazai Samu báró honvédelmi miniszter a város tanácsa részéről, vezérezredessé történt kinevezetésük alkalmából hozzájuk intézett üdvözlő táviratokra a következő köszönő táviratokat küldték:

Méltóságos

Márk Endre udvari tanácsos polgármester Debrecen.

Fogadja Polgármester ur vezérezredessé való kinevezésem alkalmából Debrecen város közönsége és tanácsa nevében hozzám intézett szerencsekívánatait őszinte köszönetem.

Károly Ferenc, vezérezredes.

Méltóságos

Márk Endre polgármester Debrecen.

Debrecen sz. kir. város tanácsa nevében kifejezett, meleg érzelmektől áthatott üdvözlő táviratokat őszinte, hálás köszönettel vettem. Igaz szívből üdvözlöm mindnyájukat.

József főherceg, vezérezredes.

Méltóságos

Márk Endre polgármester Debrecen.

Neked és a város tanácsának legmelegebben köszönöm a szives gratulációt.

Hazai.

— Láng Nándor dr. előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon. E hó 18-án, szombaton délután a tudományegyetem közgyűlése után lesz a Népszerű Főiskolai Tanfolyam harmadik sorozatos előadása, amelyet Láng Nándor dr., az egyetem rektora fog megtartani a szobrászat törvényeiről és történetéről. A rendkívül érdekes és értékes előadást az előadó vetített képekkel fogja kísélni.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam első két előadásán a következő felülfizetések történtek: Koncz Aurél 20, Domahidy Elemérné 3, Domahidy Elemér, Okolicsányi Károly tábornok, Csáthy Kálmán, Mihalovics Jenőné, Osztrák-Magyar Bank, dr. Fejér Ferenc, Kereskedelmi és Iparbank, Kereskedelmi és iparkamara, Mentze Henrik 10—10, Kolbenhayer Margitka, Tóth Béla 6—6, Jánossy Béláné, Siposs Gyula, Koncz Lajos, dr. Sztankay Ába, Debreceni Kölesön-Segélyző, Keleti Izsó, Lőfkovits Márton, dr. Engel Ignác, Bárány Sándor, Feldmann Sándor 5—5, Pokoly József, Kiss Gyula, Tüdős Kálmán 4—4 koronát. — A jótékony célra való tekintettel tett adományokért őszinte köszönetet mond az egyetem rektora.

— Az első hó. Péntek hajnal óta ránk köszöntött az igazi tél. Az ébredő város reggel meglepetve látta, hogy a földet, a házakat beborította a fehér hó és ezzel elhozta a tél igazi képét. Mert akármilyen hideggel próbálkozik is a november, nem hisszük el neki a telet. Hiába tudjuk, hogy december 21-én szabad csak beállítani hozzánk a télnek, ha itt a hó, itt a tél is, ha mindjárt csak november 17-ike van is. A fehér hó láttára megborzong az ember, önkénytelenül felsóhajtok: Itt a tél! S most kétszeresen megborzongat, tisztelesen keservebben sóhajtok föl, amikor eszünkbe jut, hogy drága városunkban még nincs fűtőfa s ha egy kevés volna is, nem vagyunk szállítók, tehát reánk nézve nincs, ha van is. És a hóval föléled egy emlék is, amely nem olvadt el a tavalyi hóval. És ez a hóborította aszfalt s egyéb gyalogjárók sikos, csuszos, nyak-, kéz- és lábtörés tisztátalansága. Már ma is észlelhető volt, hogy a tisztára le nem seper gyalogjárókra odafagyott a letaposott hó és hóvíz és életveszélyes artistamutatóványok kíséretében lehetett eljutni a Kistemplomtól az Arany János-utcaig, vagy másutt mindenütt, a kiindulási pontunktól a bokaizületficamunk pontjáig. A város beltelkes ingatlanainak, a háziuraknak díszes és dísztelen házai előtti gyalogjárók tisztántartásának szigorú ellenőrzését annál inkább ajánljuk az idén a főkapitány ur figyelmébe, mert a ház urai el vannak keseredve a házbéremelési tilalom miatt s ez elkeseredettségükben bizonyára, ha eszükbe is jut a gyalogjáró életet veszélyeztető volta, úgy gondolkodnak, amikor a lakókat bukdácsolni látják: csak törjön ki a nyakad. De elfeledik, hogy ők is két lábon járó lények, ha magasabbrendűek is, és így órajtuk is beteljesedhetik a budapesti mentők jelszava: mindenkit érhet baleset. Ezért mély tisztelettel az összes gyalogjárók érdekében, még a Háziurak érdekében is, kérjük a főkapitány urat, hogy a gyalogjárói sikosság eltüntetésére szorítsa rá a Háziurakat.

— Ismerkedő délután. A debreceni Egyetemi Kör e hó 16-án ismerkedő teadélután rendezett a Bika kistermében. Az ismerkedő délutánon az egyetemi professzorok és hallgatók vettek részt. A kedves, hangulatos összejövetelnek este 9 órákor lett vége.

— Elfogott szökevény betörő fegyenc. Ez év szeptember elején megszökött a váci fegyházból Elek Gábor hajduszoboszlói születésű fegyenc, aki életének javarészét a fegyintézetek falai közt töltötte. Notórius betörő, aki 1893. óta, amikor először itélték el és aki most 45 éves, 20 és fél évet töltött különböző börtönökben és fegyházakban. Szeptemberben járt volna le utolsó büntetése, de ő néhány nappal előbb megszökött a fegyházból, Hajduszoboszlóra ment és ott, valamint Hajduhadházon, Tégláson, Hajdudorogon és Hajdunánáson összesen hat betörést követett el. Dobož Pál csendőrőrmesternek végre sikerült őt kinyomozni és letartóztatni. Elek Gábort, aki székseit és betöréseit beismerte, a csendőrség átadta a debreceni kir. ügyészségnek.

— Hatalom, a Milliók könyve új regénye, 30., Antalfynál, Szent Anna-utca 13., minden száma megkapható.

— A debreceni egyetem Erzsébet-ünnep. A debreceni m. kir. tudományegyetem e hó 18-án, szombaton délután 6 órákor a vármegyeház dísztermében Erzsébet királyné emlékére közgyűlést tart, amelynek tárgya Láng Nándor dr. rektor beszéde Erzsébet királyné emlékééről.

Ugyancsak Erzsébet királyné emlékéztére ünnepséget rendez az Egyetemi Kör is vasárnap dél előtt 11 órákor a református kollégium dísztermében, amikor a lengyel királyság visszaállítását is megünneplik. A lengyel királyságról R. Kiss István egyetemi tanár fog beszédet mondani.

— A vitéz szakaszvezető a hősök sirjáért. Debrecen város tanácsához ma Müller Miklós 39. gyalogezredbeli szakaszvezető, aki a román harctéren küzd, annak öröme, hogy vitézségéért megkapta az I. osztályu ezüst vitézségi érmet, 20 koronát küldött a „hősök sirjá”-ra. Ez a szép adomány az első erre a célra.

— **Mindenütt betiltják az uzsona - kávé.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Közlekedési Hivatal újabb elhatározása szerint az uzsona-kávé egész Magyarország területére délután 3 órától 8 óráig terjedő időre betiltották. A tilalom vonatkozik a kávémérésekre, szállodákra és vendéglőkre is.

— **A mezőgazdasági szabadságok meghosszabbítása.** Debrecen város katonai ügyosztálya közli: A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete alapján felhívtnak azon mezőgazdasággal foglalkozó legénységi állományú egyének, akik a cs. és kir. hadügyminiszter, vagy a m. kir. honvédelmi miniszter ur által már gazdasági érdekből felvámak mentve és szabadságuk március hó 31. előtt lejár, hogy szabadságuk meghosszabbítása, illetve összeírásuk végett felmentési okmányaikkal a katonai ügyosztálynál (város háza, félemelet 14. számú szoba) haladéktalanul jelentkezzenek.

— **Az őrlési vám.** A városi tanács a következő közlést adta ki: A vámörleszt végző malomvállalatok a 3747/1916. M. E. rendelet értelmében kötelesek a törvényhatóság által megszabott határon belül szedett vám százalékát üzemük helyiségében feltűnő helyen ki függeszteni és ezt a százalékot minden öröltető féllal szemben egyenlően alkalmazni. Kötelesek a vámörlés malomvállalatok az őrlés végett beszállított búzát, rozst és kétszerest úgy kiörölni, hogy a vám természetben levonása után fennmaradó terménymennyiség 80 százaléka az öröltető félnek lisztben kiadassék. Az ez ellen vétőket szigorúan büntetik.

— **Uj burkonyarekvirálási rendelet.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Rövid időn belül új burkonyarekvirálási rendelet fog megjelenni, amely lényegesen eltér a november 1-én publikált rendeletről és több tekintetben más alapra fekteti a rekvirálás jövőben való lebonyolításának kérdését. Az új rendelet értelmében ezentul a hatóságok fogják rekvirálni a burkonyát az Országos Burkonyaközvetítési Iroda bizományaival azokban a megyékben, melyekről köztudomásu, hogy jelentékeny burkonyakészletük van. A rekvirált készletekből vissza fogják tartani a vármegyék részére szükségelt burkonyamennyiséget és csak a felesleget fogják átutalni az Országos Burkonyaközvetítési Irodának. Ezáltal a jövőben elkerülhető lesz az, hogy egymástól távol fekvő helységekre szállítsák a burkonyát, de sokkal könnyebb lesz a feleslegek fölött való rendelkezés és így kétségtelen, hogy ezentul gyorsabban jut majd a közönség burkonyához.

— **A gyermeknap gyűjtés.** A debreceni hadiárva és az erdélyi menekültek gyermekeinek javára rendezett gyermeknap gyűjtéshez a már kimutatott összegeken kívül újabban a következő adományok járultak: Egyesületektől, asztaltársaságoktól, köröktől, kórházaktól befolyt 67.97, Duna biztosító társaság főigynökségtől 9.60, Stern József és testvére kefégyár alkalmazottaitól 36.52, II. sz. postahivataltól Sipos Gyula főnök utján 77, N. N. 5, Gazdák Bankjától 1, Juhász József igazgató gyűjtése 22.40, Szilágyi Imre ügyvédi kamarai elnöktől 10, Székely Simon igazgató gyűjtése 12, Osztrák-Magyar Banktól 10, Grassely Norbert dohányfelügyelő gyűjtése 36, Pénzügyigazgatóság gyűjtése Nagy József kir. tanácsos utján 21, Izs. elemi iskola igazgatójának gyűjtése 13.44, Janovich Miklósnétól 5, Láposy Ferencnétől 15, J. Jeibt Becker Berlin-Tempelhof 20, összesen 381 korona 93 fillér.

A gyermeknap gyűjtéshez újabban a következő adományok érkeztek: Vasuti állomásról perselyek utján Janovich Miklós állomásfőnök utján 226.20, Kávéházakból, vendéglők-ből, mulatókból perselyek utján 33.34, Dohánygyár gyűjtése Puskás Károly igazgató utján 27.90, Fémipariskola gyűjtése Sztankay Béla igazgató utján 14.85, Szentkirályi Tivadar iparkamarai elnök adománya 10, összesen 312.29 korona. — A gyermeknap gyűjtés elszámolhatása és befejezése céljából újból tisztelettel

kérjük mindazok testületek, hivatalok, egyházak és iskolák vezetőit, hogy az eszközölt gyűjtést most már befejezni és az összegyűjtött pénzt a gyűjtővel együtt az ennek átvételével megbízott Fodor Emil egyesületi titkárhoz (Állami gyermekmenhely, telefonszám 161.) most már mielőbb eljuttatni sziveskedjenek, aki megbízottját kívánatra készséggel érte is küldené. A Debreceni Patronázs Egyesület gyermeknap rendező bizottsága.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZOMBAT: *Farsang, színmű.* (Bemutató előadás.)
VASÁRNAP: Délután: *Három a kislány.* Este: *Farsang.*
HÉTFŐ: *Farsang.*
KEDD: *Drótostót.*
SZERDA: *Drótostót.*

A színházi iroda hírei. Ma, szombaton, Molnár Ferenc legújabb színművének, a *Farsang*-nak lesz a bemutatója, melyben a főbb szerepeket Retteghy Margit, Sinkó Gizzi, Thuróczy Gyula, Kemény, Kassay, Várnay, Kovács és Szakács játsszák. — Vasárnap két előadás. Délután mérsékelt helyárrakkal *Három a kislány* operettet tűzte ki az igazgató. Este másodszor *Farsang, színmű.*

Aranyvirág. Ma az Apollo műsorán szerepel ez a kiválóan érdekös filmregény, mely gyönyörű felvételeivel és finom meséjével nagy sikert aratott a bemutatón. Kitiünö mulatóságban van része a közönségnek a Kutya van a kertben című vígjátékkal, mely ugyancsak megnevetíti a nézőt. Ma az előadások 5 órakor mérsékelt, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődnek.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek az őszi divat ujdonságai
Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek
óriási raktára!

A Rosenberg Albert Özv. és Fiai-féle ház,
Ferenc József-ut 60. szám,
előnyös feltételek mellett, olcsó árért
azonnal eladó.
Értekezhetni a Központi Banknál.

Vaságyakat, sodrony-ágybetéteket

és mindennemű

kórházi és intézeti vasbutorcikkeket állandóan gyárt a

Debreceni Vas- és Rézbutorgyár
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Beszerezhető minden nagyobb vas- és butorkereskedő cégnél.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út, a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri belkiatása tíz szóra hatvan Hír. Minden további szó 6 Hír. A délutáni órák után feladott hirdetések díja azavanként nyolc Hír.

Aranyat-észűt, brillántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogosulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszünk. Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Ócska ölmot bármily kis vagy nagy mennyiségben veszünk kiadóhivatal.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:
Csapó-utca 23. szám alatt lévő ház, valamint Király-utca 9. szám alatt lévő ház.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Mabikür
vibrációs szépségápolás, ondulás, hajfestés, hajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfodrász. József kir. herceg-utca 3. sz., a Katona-Otthon mellett.

Finom hűsítőket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. 6. közönség pártolását, hogy családját a háboru tüzárma alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyírinsé.

Balance-mérleget súlyokkal, megvételre keresünk. Cím a kiadóban.

Rifutó fiu

— 14 éven felüli — azonnali belépésre felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Borbélysegéd
felvétetik Möldnernél, Kossuth-utca.

Vas ágy
jó karban eladó. Bika-bérház II. em. 2. alatt.

Zálogosulát,
törött aranyat, észűt, brilliáns ékszert vesznek és olcsón eladók Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

Hőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vázsonkötésben lévő, lelket felvidító könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Megjelent

SOÓS KÁROLY kiváló imádságíró

„Bizzatok az Istenben!”

című irodalmi eseményszámba menő új háborus imádságos könyve,

melynek az a páratlan érdeme, hogy kezükbe vehetik az itthonmaradottak s hadrakeltek egyaránt s egyenlőképen ajkukra vehetik a benne foglalt, fenségesen egyszerű, egyetlen szárny-csapással Isten trónjág emelkedő imádságokat. Nem tudjuk tehát eléggé melegen és érdeme szerint ajánlani az új háborus imádságos könyvet. Ezt a művet okvetlen el kell juttatnunk palotától a kunyhóig minden hajlékba, — s ami még fontosabb: minden küzdő magyar harcos kezébe. Ezzel teremtjük meg az összedobbanó szívek, itthonmaradottak és katonák között a lelki kapcsolatot!

A könyv tartalma 54 imádság és minden imádságot bibliai íge vezet be s egy-egy énekközzel fejezi be.

A 160 oldalra terjedő imádságos könyv 12×8½ cm., könnyen zsebbe tehető. Erős vázsonkötése évtizedekre szól: ez lesz a háború emlékkönyve, mely megmarad unokáink számára is. A fedél aranykehllyel, gazdag aranynyomással van díszítve.

Ára példányonként 1 korona.

10 példány egyszerre rendelve, darabja 90 fill. Minden példány után 10 fillér portót kérünk. Megrendelések postautalványon eszközölhetők.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49.